

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

9.12.2009

B7-0197/2009

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w odpowiedzi na pytania wymagające odpowiedzi ustnej B7-0230/2009 i B7-0231/2009

zgodnie z art. 115 ust. 5 Regulaminu

w sprawie konieczności poprawy ram prawnych dotyczących dostępu do dokumentów po wejściu w życie traktatu lizbońskiego, rozporządzenie (WE) nr 1049/2001

Sonia Alfano, Anneli Jäätteenmäki, Marian Harkin
w imieniu grupy politycznej ALDE

RE\799011PL.doc

PE432.819v01-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie konieczności poprawy ram prawnych dotyczących dostępu do dokumentów po wejściu w życie traktatu lizbońskiego, rozporządzenie (WE) nr 1049/2001

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej oraz jej artykuły, które weszły w życie z dniem 1 grudnia 2009 r.,
  - uwzględniając pytania z dnia 9 listopada 2009 r. do Komisji i Rady w sprawie konieczności poprawy regulacji prawnych dotyczących publicznego dostępu do dokumentów w związku z wejściem w życie traktatu lizbońskiego, rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 (O-0123/2009 - B7-0231/2009, O-0122/2009 - B7-0230/2009), oraz debatę na posiedzeniu plenarnym,
  - uwzględniając art. 115 ust. 5 Regulaminu PE,
- A. mając na uwadze, że Unia Europejska „poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii oraz stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stawia jednostkę w centrum swych działań” (Preambuła Karty praw podstawowych), a „każdy obywatel Unii i każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, niezależnie od ich formy” (art. 42 Karty praw podstawowych),
- B. mając na uwadze, że traktat lizboński zmienił nie tylko podstawę prawną rozporządzenia w sprawie dostępu do dokumentów, lecz także kontekst prawny, w którym rozporządzenie to ma zastosowanie, szczególnie w odniesieniu do stosunku między unijnymi instytucjami a obywatelami¹,
- C. mając na uwadze, że obecnie stosunek ten powinien opierać się na demokratycznych zasadach określonych w nowym tytule II TUE, zgodnie z którym „Unia przestrzega zasady równości swoich obywateli, którzy są traktowani z jednakową uwagą przez jej instytucje, organy i jednostki organizacyjne” (art. 9) i że „Każdy obywatel ma prawo uczestniczyć w życiu demokratycznym Unii. Decyzje są podejmowane w sposób jak najbardziej otwarty i zbliżony do obywatela.” (art. 10 ust. 3),
- D. mając na uwadze, że gotowość państw członkowskich, by „umocnić demokratyczny charakter i skuteczność działania instytucji”, umożliwiła pełną integrację Wspólnoty Europejskiej z UE, jak również zniesienie systemu międzyrządowego, obowiązującego nadal w stosunku do współpracy sądowej i policyjnej w sprawach karnych,
- E. mając na uwadze, że przestrzegając tych nowych ram prawnych, wszystkie instytucje,

---

¹ Opinia Wydziału Prawnego PE z dnia 10 października 2009 r., ust. 3.

organy, urzędy i agencje UE, a nie tylko Parlament Europejski, Rada i Komisja (które były już związane art. 255 wcześniejszego traktatu WE) powinny teraz wykonywać swoje prace w sposób jak najbardziej otwarty (art. 15 ust. 1 TFUE),

- F. mając na uwadze, że zgodnie z nowym TUE i orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości¹ otwartość i zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego są podstawowymi warunkami wspierania dobrego zarządzania instytucjami UE, a tym samym „skuteczności procesu decyzyjnego”,
- G. mając na uwadze, że zgodnie z podstawowymi zasadami demokracji obywatele mają prawo znać i śledzić przebieg procesu decyzyjnego i że instytucje UE i przedstawiciele państw członkowskich, występujący w roli członków Rady przed rozpoczęciem legislacyjnego i nielegislacyjnego procesu decyzyjnego, w jego trakcie i po jego zakończeniu, muszą zagwarantować większą przejrzystość w celu umożliwienia obywatelom UE i parlamentom narodowym kompleksowego zrozumienia, kto odpowiada za co i dlaczego, oraz monitorowania działalności swoich przedstawicieli,
- H. mając na uwadze, że instytucje UE „umożliwiają obywatelom i stowarzyszeniom przedstawicielskim wypowiedzenie się i publiczną wymianę poglądów we wszystkich dziedzinach działania Unii” oraz „utrzymują otwarty, przejrzysty i regularny dialog ze stowarzyszeniami przedstawicielskimi i społeczeństwem obywatelskim” (art. 11 ust. 1 i 2 TUE),
- I. mając na uwadze, że zasady otwartości i przejrzystości powinny regulować nie tylko proces decyzyjny, lecz również określać sposób przygotowywania tekstów i ich uzupełniania wszelkimi niezbędnymi informacjami celem spełnienia kryteriów proporcjonalności i pomocniczości w interesie obywateli UE i parlamentów narodowych, a także mając na uwadze, że tak samo powinno być w przypadku sądownictwa; mając na uwadze, że należy zagwarantować przejrzystość i dostęp do dokumentów również w odniesieniu do sposobu wdrażania strategii politycznych UE na wszystkich poziomach oraz w odniesieniu do sposobu wykorzystywania środków UE,
- J. mając na uwadze, że należy podjąć długo oczekiwane środki prawne, finansowe i operacyjne celem umożliwienia w jasny sposób i we właściwym czasie dostępu do wszystkich odnośnych dokumentów dotyczących określonej procedury legislacyjnej, niezależnie od tego, czy została ona zainicjowana przez służby wewnętrzne, czy też przez zewnętrzne grupy interesu, a informacje te należy udostępnić na międzyinstytucjonalnej stronie internetowej łączącej wewnętrzne bazy danych instytucji (tak jak zmieniona niedawno strona OPOCE EUR-Lex); mając na uwadze, że należy odpowiednio zmienić wewnętrzne przepisy oraz szybko wynegocjować wiążące porozumienia międzyinstytucjonalne na podstawie art. 295 TFUE,
- K. mając na uwadze, że nowe uprawnienia Unii Europejskiej, a zwłaszcza Parlamentu Europejskiego w takich dziedzinach jak umowy międzynarodowe dotyczące współpracy

---

¹ Zgodnie z orzeczeniem ETS w sprawie Turco (sprawy połączone C-39/05 P i C-52/05 P) „otwartość pozwala obywatelom na bliższe uczestnictwo w procesie podejmowania decyzji i gwarantuje, że administracja cieszy się większą prawowitością, jest bardziej skuteczna i odpowiedzialna względem obywateli w systemie demokratycznym.”

policyjnej i sądowej w sprawach karnych, wymagają zmienionych ram prawnych w stosunku do art. 4 i 9 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, łącznie z pełnym nadzorem Parlamentu Europejskiego jako przedstawiciela obywateli europejskich,

1. uważa, że po wejściu w życie traktatu lizbońskiego należy w trybie pilnym zaktualizować rozporządzenie (WE) nr 1049/2001, aby stało się ono europejską „ustawą o wolności informacji”, szczególnie poprzez:
  - (a) poszerzenie jego zakresu celem uwzględnienia wszystkich instytucji, organów, urzędów i agencji UE obecnie nim nieobjętych, takich jak Rada Europejska, EBC, ETS, Europol i Eurojust;
  - (b) zmianę przepisów dotyczących procedur legislacyjnych i nielegislacyjnych na podstawie nowych definicji zapisanych w traktatach;
  - (c) aktualizację, na podstawie najnowszego orzecznictwa ETS, zasad dotyczących w szczególności obiegu dokumentów wewnętrznych, informacji i danych w celu zagwarantowania szerszego dostępu do opinii Wydziału Prawnego przygotowywanych w ramach procesu legislacyjnego, dokumentów i informacji dotyczących pracy państw członkowskich występujących w roli członków Rady – w tym aktów, wniosków i złożonych poprawek, protokołów posiedzeń, stanowisk i wyników głosowań w Radzie, w tym w grupach roboczych i w grupach ekspertów – ochrony danych osobowych i interesów handlowych, treści baz danych instytucji itd.;
  - (d) przyznanie odpowiedniego dostępu do informacji dostępnych w instytucjach UE, co umożliwi obiektywną ocenę wdrażania zasad, aktów, środków i programów UE w państwach członkowskich; zagwarantowanie większej przejrzystości finansowej w odniesieniu do szczegółowych informacji dotyczących budżetu UE, jego wdrażania oraz beneficjentów środków i dotacji UE;
  - (e) stworzenie, w pełnej zgodności z zasadami demokracji i państwa prawa, ogólnych zasad i ograniczeń, wynikających z interesów publicznych lub prywatnych, dostępu do dokumentów sklasyfikowanych wyjątkowo jako „ściśle tajne”, „tajne” lub „poufne” w celu ochrony zasadniczych interesów UE (szczególnie w zakresie bezpieczeństwa publicznego, kwestii obronnych i wojskowych);
  - (f) zdefiniowanie zasad, które można by opracować za pośrednictwem porozumień międzyinstytucjonalnych zawartych na mocy art. 295 TFUE celem wprowadzenia w życie w skoordynowany sposób nowego rozporządzenia w sprawie lepszego stanowienia prawa;
  - (g) zagwarantowanie pełnego stosowania unijnych norm przejrzystości w odniesieniu do dokumentów dotyczących negocjacji międzynarodowych;
  - (h) zagwarantowanie, aby Parlament Europejski dawał przykład w Unii Europejskiej poprzez utrzymanie jak największej otwartości, przejrzystości i dostępu do dokumentów, informacji i danych we wszystkich dziedzinach;
2. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że mimo jasnych wniosków, które wysunął w dniu 11 marca 2009 r.:

- Komisja nie przygotowała zmienionej wersji swojego wniosku legislacyjnego COM(2008)0090 i w dniu 2 grudnia 2009 r., po wejściu w życie traktatu lizbońskiego, zatwierdziła komunikat (COM(2009)0665), który zaktualizował tylko podstawę prawną pierwotnego wniosku, nie wnosząc żadnych poprawek do jego treści;
  - Rada nie odbyła żadnej debaty politycznej ani nie podjęła żadnych konkretnych kroków celem dostosowania się do propozycji PE (niektóre z nich opierają się już na nowych postanowieniach traktatowych) i ograniczyła się do minimalnej zmiany swoich przepisów wewnętrznych;
3. wzywa obecną i przyszłą prezydencję Rady do bezzwłocznego nawiązania dialogu międzyinstytucjonalnego na szczeblu politycznym w celu jak najszybszego przygotowania nowego rozporządzenia w sprawie dostępu do dokumentów;
  4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie, Komisji oraz parlamentom państw członkowskich.